

PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu: Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych.

Część 3) Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych

1. Cel programu

Celem Programu jest:

- 1) zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków¹ Ochotniczych Straży Pożarnych położonych na terenie gmin liczących do 20 tys. mieszkańców,
- 2) polepszenie stanu infrastruktury służącej utrzymaniu i zabezpieczeniu specjalistycznego sprzętu i urządzeń technicznych, wykorzystywanych w akcjach ratowniczych oraz podczas usuwania skutków zagrożeń, poprzez modernizację budynków Ochotniczych Straży Pożarnych, o których mowa w pkt 1).

2. Wskaźnik osiągnięcia celu programu

Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźnika osiągnięcia celu pn.:

Liczba budynków objętych termomodernizacją (szt.)

Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej 194 szt.

Liczba jednostek służb ratowniczych wspartych do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków awarii i katastrof (szt.)

Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej 194 szt.

Zmniejszenie emisji CO₂ [Mg/rok]

Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej 5 tys. Mg/rok.

Zmniejszenie zużycia energii końcowej [GJ/rok]

Planowaną wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej 16,5 tys. GJ/rok.

Zmniejszenie zużycia nieodnawialnej energii pierwotnej [GJ/rok]

Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej 30 tys. GJ/rok.

3. Budżet

Budżet na realizację celu programu ze środków NFOŚiGW wynosi do 97 000 tys. zł, w tym: dla bezzwrotnych form dofinansowania – 97 000 tys. zł.

4. Okres wdrażania

¹ budynek lub budynki służące do magazynowania sprzętu przeciwpożarowego (samochody pożarnicze pompy i inne), osobistego sprzętu ochrony, węży pożarniczych, gaśnic i innego sprzętu gaśniczego. Mogą znajdować się w nim pomieszczenia biurowe, świetlica, warsztat lub pralnia itp. Dopuszcza się również finansowanie części budynków wykorzystywanych na inne cele użyteczności publicznej.

Program realizowany będzie w latach 2024 - 2025, przy czym:

- 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów z beneficjentami końcowymi wskazanymi w pkt 7.4.2 podejmowane będą do dnia 30.09.2025 r.,
- 2) środki wydatkowane przez beneficjenta, czyli wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (dalej: wfośigw) będą do dnia 31.12.2025 r.

5. Terminy i sposób składania wniosków

- 1) Nabór wniosków prowadzony jest w trybie ciągłym.
- 2) Wnioski beneficjentów końcowych wskazanych w pkt. 7.4.2 będą przyjmowane i obsługiwane przez wfośigw, które zawrą z NFOŚiGW umowę udostępnienia środków.
- 3) Terminy, sposób składania wniosków i ich rozpatrywania określone zostaną w ogłoszeniu o naborze, które zamieszczone będzie na stronie internetowej właściwego wfośigw.

6. Koszty kwalifikowane

- 1) Okres kwalifikowalności kosztów rozumiany jako data wystawienia faktury dla beneficjenta końcowego wskazanego w pkt. 7.4.2: od dnia 01.01.2024 r. do dnia 31.12.2025 r., z zastrzeżeniem, że przedsięwzięcie nie może zostać zakończone przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie. Wfośigw mogą w ogłoszeniu o naborze lub innych dokumentach naborowych skrócić okres kwalifikowania kosztów o czas niezbędny do rozliczenia i wypłacenia środków zgodnie z warunkami programu.
- 2) Przez zakończenie przedsięwzięcia należy rozumieć datę podpisania protokołu odbioru końcowego lub datę uprawomocnienia się decyzji o pozwoleniu na użytkowanie (jeżeli jest wymagana) albo datę oświadczenia inwestora, że właściwy organ nadzoru budowlanego nie wniósł zastrzeżeń po dokonaniu zgłoszenia (o ile jest wymagana).
- 3) Koszty kwalifikowane oraz zasady oceny, realizacji i rozliczania przedsięwzięć zgodnie z Wytycznymi Technicznymi - załącznikiem nr 1 do niniejszego programu priorytetowego.
- 4) Podatek od towarów i usług (VAT) jest kosztem kwalifikowanym tylko wówczas, gdy jest on faktycznie i ostatecznie ponoszony przez beneficjenta końcowego, a beneficjent końcowy nie ma prawnej możliwości odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego w jakiegokolwiek części, zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług.

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

Udostępnienie środków dla wfośigw, z przeznaczeniem na udzielanie dotacji beneficjentom końcowym.

7.2 Intensywność dofinansowania

Do 100% kosztów kwalifikowanych, z tym zastrzeżeniem, że łączna kwota dofinansowania ze środków NFOŚiGW i wfośigw w województwie nie może przekroczyć wartości stanowiącej iloczyn liczby gmin na terenie których zostały wskazane jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych i kwoty 500 tys. zł.

7.3 Warunki dofinansowania z udziałem środków NFOŚiGW udzielanego przez wfośigw beneficjentom końcowym

- 1) udzielając dotacji ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW, wfośigw działa we własnym imieniu na rzecz NFOŚiGW,
- 2) przedsięwzięcie nie może zostać zakończone przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie,
- 3) w umowie o dofinansowanie należy wskazać termin zakończenia przedsięwzięcia,
- 4) instalowane urządzenia muszą być nieużywane i wyprodukowane w ciągu 24 miesięcy przed ich montażem,
- 5) zakup materiałów i prace budowlane wykonywane we własnym zakresie są dopuszczalne tylko przy udziale inspektora nadzoru z odpowiednimi uprawnieniami oraz po przedłożeniu protokołu odbioru robót,
- 6) beneficjent końcowy zapewni zmniejszenie zużycia nieodnawialnej energii pierwotnej w modernizowanym budynku o co najmniej 20% dla tego budynku przy pracach termomodernizacyjnych a w przypadku wyłącznej instalacji OZE i wymianie źródła ciepła o co najmniej 10%,
- 7) beneficjent końcowy zobowiązany jest do eksploatacji instalacji i urządzeń (we wskazanej we wniosku lokalizacji) przez co najmniej 5 lat od dnia zakończenia przedsięwzięcia,
- 8) W przypadku, w którym na powierzchni² przekraczającej 20% części budynku podlegającej modernizacji energetycznej, w ramach projektu prowadzona będzie działalność gospodarcza (rozumiana zgodnie z unijnym prawem konkurencji³), przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania w zakresie tego budynku.

7.4 Beneficjenci

- 1) Beneficjentem programu są wfośigw,
- 2) Beneficjentem końcowym są jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych lub gminy, wskazane przez ministra właściwego ds. klimatu, dysponujące prawem własności lub innym tytułem prawnym do budynku/budynków⁴ lub/i nieruchomości gruntowej, na której realizowane jest przedsięwzięcie z prawem dysponowania obejmującym okres nie krótszy niż do końca okresu trwałości przedsięwzięcia.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć:

Przedsięwzięcia polegające na:

- termomodernizacji budynku/budynków Ochotniczych Straży Pożarnych,
- instalacji OZE na terenie obiektów Ochotniczych Straży Pożarnych,
- wymianie źródła ciepła w budynku/budynkach Ochotniczych Straży Pożarnych,

zgodnie z warunkami podanymi w pkt 6.3.

² Jeżeli powierzchnia tylko czasowo jest udostępniana do działalności gospodarczej (np. organizacja imprez okolicznościowych) należy uwzględnić czas takiego udostępnienia. Przykładowo, jeżeli część budynku OSP udostępniana jest przez 1 000 godzin w roku, to powierzchnię tę należy pomnożyć przez wskaźnik 1 000/8 760 (liczba godzin w roku).

³ Działalność gospodarcza, według unijnego prawa konkurencji, rozumiana jest bardzo szeroko, jako oferowanie towarów lub usług na rynku. Zakres tego pojęcia jest szerszy niż w prawie krajowym (art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców), ponieważ nie wymaga się, aby działalność miała charakter zarobkowy, czy była prowadzona w sposób zorganizowany lub ciągły.

⁴ budynek lub budynki służące do magazynowania sprzętu przeciwpożarowego (samochody pożarnicze pompy i inne), osobistego sprzętu ochrony, węży pożarniczych, gaśnic i innego sprzętu gaśniczego. Mogą znajdować się w nim pomieszczenia biurowe, świetlica, warsztat lub pralnia itp. Dopuszcza się również finansowanie części budynków wykorzystywanych na inne cele użyteczności publicznej.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

KRYTERIA DOSTĘPU

Kryteria oceny wniosków o udostępnienie środków składanych przez WFOŚiGW:

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
2.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
3.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz WFOŚiGW		
4.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
5.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
6.	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym		

Kryteria oceny wniosków składanych przez Beneficjentów końcowych:

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru*)		
2.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
4.	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów końcowych, określonym w programie priorytetowym		
5.	W ciągu ostatnich 3 lat ⁵ przed dniem złożenia wniosku WFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – z wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6.	Wnioskodawca wywiązuje się ze zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz WFOŚiGW		
7.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia są zgodne z programem priorytetowym*)		

⁵ Okres może być zmieniony w przypadku, gdy wynika to z wewnętrznych dokumentów danego WFOŚiGW

8.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym*)		
9.	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		

*) szczegółowe wymagania dotyczące spełnienia kryterium może zawierać ogłoszenie o naborze

9. Postanowienia dodatkowe

Beneficjent końcowy zobowiązany jest do przedłożenia:

1) na etapie składania wniosku:

- przeglądu energetycznego przedsięwzięcia przed modernizacją zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do Wytycznych Technicznych, które są załącznikiem nr 1 do niniejszego programu priorytetowego,
- dokumentu potwierdzającego prawo własności,
- inne - jeśli dotyczy, np.: audyt energetyczny, niezbędna dokumentacja budowlana/techniczna, Świadectwo Charakterystyki Energetycznej (SCHE);

2) na etapie rozliczenia:

- przeglądu energetycznego przedsięwzięcia po modernizacji zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do Wytycznych Technicznych, które są załącznikiem nr 1 do niniejszego programu priorytetowego,
- protokołu odbioru końcowego robót związanych z realizacją przedsięwzięcia i przekazania obiektu do użytkowania – kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem,
- ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie albo zgłoszenia o zakończeniu budowy wraz z oświadczeniem inwestora, że właściwy organ nadzoru budowlanego nie wniósł sprzeciwu do złożonego zawiadomienia o zakończeniu budowy (o ile jest wymagane),
- inne - jeśli dotyczy, np. świadectwa charakterystyki energetycznej sporządzonego zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, wykonanego przez osobę do tego uprawnioną po modernizacji budynku Ochotniczej Straży Pożarnej – o ile było sporządzane i stanowiło koszt kwalifikowany przedsięwzięcia.

Wytyczne Techniczne

1. Warunki Ogólne

Poniższe Wytyczne Techniczne stanowią ogólne ramy realizacji inwestycji zgodnie z zapisami programu priorytetowego: **Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 3) Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych**. Podstawą realizacji przedsięwzięć termomodernizacyjnych są ogólne przepisy Prawa Budowlanego oraz uzyskanie poprzez realizację przedsięwzięcia wymagań określonych w programie priorytetowym, w tym progów minimalnej oszczędności energii pierwotnej nieodnawialnej opisanych w programie priorytetowym.

W celu standaryzacji podejścia zakres rzeczowy Przedsięwzięcia, efekty energetyczne i ekologiczne, wynikać mają z opracowanego na potrzeby programu priorytetowego wzoru **PRZEGLĄDU ENERGETYCZNEGO przed modernizacją/po modernizacji** - wypełnionego przez niezależnego eksperta, który jest wpisany do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej (<https://rejestrcheb.mrit.gov.pl/rejestr-uprawnionych>). Realizowany zakres przedsięwzięcia może wynikać albo z opracowań własnych ww. eksperta, albo/i opracowanego audytu energetycznego, albo/i posiadanej już dokumentacji technicznej. Ten sam wzór dokumentu służyć będzie jednocześnie do rozliczenia przedsięwzięcia po jego realizacji.

Wyczerpanie bilansowe, energetyczne i emisyjne, powinny być zgodne z ogólnymi przepisami prawa budowlanego, powinny być przeprowadzone zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej (wraz z późniejszymi zmianami – aktualne na czas składania wniosku o dofinansowanie).

WFOŚiGW jest odpowiedzialny za wybór przedsięwzięcia, ocenę i rozliczenie przedsięwzięć i może indywidualnie ustalić czas zakończenia i realizacji zarówno naboru wniosków dla beneficjentów końcowych jak i pojedynczego przedsięwzięcia z uwzględnieniem niezbędnego czasu na rozliczenie umów z NFOŚiGW w zależności od konkretnej inwestycji i ustaleń z Beneficjentem Końcowym.

2. Wymagania dotyczące możliwej kwalifikacji realizowanych usprawnień w ramach przedsięwzięcia:

1. Prace przygotowawcze i nadzór nad prawidłową realizacją prac				
Lp.	Rodzaj prac:	Minimalne wymagania	Wymagania w przypadku realizacji:	Koszty kwalifikowane – opis uszczegóławiający:
Koszty kwalifikowane związane z pracami przygotowawczymi, nadzorem i działaniami informacyjno-promocyjnymi nie mogą przekroczyć 7% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia				
1.	PRZEGLĄD ENERGETYCZNY przed modernizacją/po modernizacji	Obowiązkowy	Zgodnie z przygotowanym wzorem NFOŚiGW	PRZEGLĄD ENERGETYCZNY przed modernizacją/po modernizacji powinien być sporządzony i podpisany przez osobę wpisaną do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej (https://rejestrcheb.mrit.gov.pl/rejestr-uprawnionych), o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1 Ustawy o charakterystyce energetycznej budynków z 29 sierpnia 2014 r. z późn.zm. (tekst jednolity – obwieszczenie Marszałka Sejmu RP z dnia 23 lutego 2021 r.; Dz. U. 2021 poz. 497).
2.	Audyty energetyczny, Niezbędna dokumentacja budowlana/techniczna w tym ekspertyzy Świadectwo Charakterystyki Energetycznej (SCHE) Inwentaryzacja przyrodnicza	Nieobowiązkowe o ile nie wynika z innych przepisów/procedur Prawa Budowlanego	Zgodnie z ogólnymi i szczegółowymi przepisami Prawa Budowlanego w tym zakresie.	Tylko jeśli niezbędne do realizacji Przedsięwzięcia i/lub jest źródłem danych wskazanego scenariusza optymalnego. Zachęcamy, w celu propagowania rynku świadectw charakterystyki energetycznej, do aktualizacji SCHE dla stanu bazowego na etapie przygotowania przedsięwzięcia oraz wystawienia SCHE po wykonaniu inwestycji na jej zakończenie, zgodnie z przyjętymi założeniami i wyliczeniami.
3.	Nadzór nad prawidłową realizacją prac budowlanych	Obowiązkowy	Zgodnie z ogólnymi i szczegółowymi przepisami Prawa Budowlanego w tym zakresie.	Z ograniczeniem do maksymalnie 3% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia oraz z uwzględnieniem punktu 7.3 Warunki dofinansowania z udziałem środków NFOŚiGW udzielanego przez wfośiów beneficjentom końcowym programu priorytetowego
4.	Działania informacyjno-promocyjne	Obowiązkowy	Przynajmniej w minimalnym zakresie wynikającym z	Zgodnie z Instrukcją oznakowania przedsięwzięć dofinansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz obowiązków informacyjno-promocyjnych Beneficjentów NFOŚiGW oraz polityką właściwego wfośiów w tym zakresie

Załącznik nr 1 do Programu priorytetowego: Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych
Część 3) Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych

	odpowiednich regulacji NFOŚiGW i wfośiGW	
<p>II. Prace termomodernizacyjne i instalacyjne</p> <p>Usprawnienia są obligatoryjne o ile prace zostały wskazane/potwierdzone w PRZEGLĄDZIE ENERGETYCZNYM opracowanym przez niezależnego eksperta technicznego i/lub jeśli prace wynikają z jego opracowań, z opracowanej/posiadanej dokumentacji technicznej i/lub audytów energetycznych.</p> <p>Prace powinny być realizowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 oraz z 2020 r. poz. 1608 i 2351). Wymagania cieplne dla przegród, w przypadku wskazania konkretnego usprawnienia do realizacji w ramach Przedsięwzięcia, powinny spełniać warunki określone w Załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia: "Wymagania izolacyjności cieplnej i inne wymagania związane z oszczędnością energii" - obowiązujące od 01.01.2021 r.</p>		
Lp.	Rodzaj prac:	Koszty kwalifikowane – opis uszczegółwiający:
1.	Prace dociepleniowe ścian zewnętrznych, fundamentowych itp.	Wszelkie niezbędne prace związane z wykonaniem docieplenia ścian zewnętrznych, ścian wewnętrznych poniżej poziomu posadzenia, dachów, stropodachów, ścian wewnętrznych - o ile usprawnienia te wynikają z opracowanego PRZEGLĄDU ENERGETYCZNEGO jako niezbędne, w tym niezbędne prace towarzyszące i odtworzeniowe – na podstawie opracowanej dokumentacji technicznej:
2.	Prace dociepleniowe posadzek na gruncie/stropów nad nieogrzewanymi piwnicami	<u>Przykładowe prace odtworzeniowe i towarzyszące:</u> <ul style="list-style-type: none"> • niezbędne prace rozbiórkowe; • likwidacja mostków cieplnych, poprawna hydroizolacja przegród (na podstawie projektu technicznego) w tym zabezpieczanie przeciwwilgociowe ścian fundamentowych, drenaż itp.; • parapety zewnętrzne; • niezbędne obróbki blacharskie; • obróbka gzymsów, attyk itp.; • obróbka wokół otworów okiennych; • instalacja odgromowa; • rynny i rury spustowe; • wymiana pokrycia dachowego;
3.	Prace dociepleniowe związane z dociepleniem dachów, stropodachów	
4.	Wymiana stolarki okiennej/okien dachowych/fasad szklanych	
5.	Wymiana stolarki drzwiowej i bram garażowych	<ul style="list-style-type: none"> • wykonanie opasek wokół budynku po wykonaniu docieplenia ścian fundamentowych; • naprawa/wymiana konstrukcji dachu niezbędnej do przeprowadzenia docieplenia dachu, warstwy izolacji; • obróbki, naprawa, uszczelnianie, przebudowa kominów (np. spalinowych, wentylacyjnych) na dachu, itp.; • kompensacja utraconych miejsc gniazdowania ptaków lub miejsc ukrycia się nietoperzy, zalecona przez RDOŚ (np. zamontowanie na budynku odpowiednich budek legowych);

Załącznik nr 1 do Programu priorytetowego: Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych
Część 3) Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych

6.	Modernizacja/wymiana/mon- taż głównego źródła ciepła/wymiennikowni w budynku:	<p>Na podstawie opracowanej dokumentacji technicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymiana źródła na nowe źródło na paliwa kopalne/modernizacja źródła na paliwa kopalne jest niekwalifikowana; • montaż/modernizacja/wymiana innych źródeł ciepła, w tym węzłów ciepłych; • remont i dostosowanie pomieszczeń węzłów ciepłych lub kotłowni do odpowiednich standardów; • wykonawca instalacji źródła ciepła opalanego biomasą, pompy ciepła lub kolektorów słonecznych oraz urządzeń OZE do produkcji energii elektrycznej, powinien posiadać ważny odpowiedni certyfikat instalatora wystawiony przez właściwą akredytowaną jednostkę certyfikującą; • zastosowanie urządzeń do produkcji ciepła lub energii elektrycznej z OZE; • zastosowanie urządzeń wykorzystujących energię geotermalną niskotemperaturową, w tym przede wszystkim pomp ciepła; • niezbędne prace towarzyszące i odtworzeniowe, wynikające z posiadanej dokumentacji technicznej.
7.	Modernizacja instalacji c.o. (wymiana pionów, grzejników, termostaty, itp.)	<p>Na podstawie opracowanej dokumentacji technicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymiana instalacji (w tym modernizacja układu zasilania i dystrybucji ciepła, rurociągów i grzejników); • wymiana/zastosowanie izolacji termicznej instalacji; • regulacja hydrauliczna instalacji, zastosowanie armatury regulacyjnej, w tym zaworów podpionowych, zaworów termostatycznych, zaworów równoważących oraz wszelkiej innej armatury wpływającej na jakość regulacji; • zastosowanie i montaż układów automatyki sterowniczej w źródle ciepła; • hermetyzacja instalacji; • czyszczenie i chemiczne płukanie instalacji - wymiana rurociągów c.w.u., w tym wymiana instalacji zimnej wody w zakresie niezbędnym do modernizacji instalacji c.w.u., izolacja termiczna przewodów; wyposażenie w uzasadnionych przypadkach instalacji w system cyrkulacji c.w.u., w tym zastosowanie sterowania czasowego tej instalacji, zastosowanie armatury regulacyjnej w zakresie regulacji hydraulicznej, w tym zaworów podpionowych; wymiana/zastosowanie zbiorników c.w.u. oraz ich izolacja; montaż/modernizacja/wymiana węzłów ciepłych dla potrzeb c.w.u., • inne działania mające bezpośredni wpływ na zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną dla potrzeb c.w.u. liczniki i podliczniki ciepła lub zużycia wody na potrzeby c.w.u.; • niezbędne prace towarzyszące i odtworzeniowe, wynikające z posiadanej dokumentacji technicznej.
8.	Modernizacja instalacji c.w.u. (wymiana instalacji, optymalizacja pracy itp.)	<p>Na podstawie opracowanej dokumentacji technicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • montaż instalacji wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła; • dodatkowo możliwość kwalifikacji modułu chłodzenia w ramach usprawnienia: wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła - pod warunkiem, że w wyniku tego działania nastąpi optymalizacja zużycia energii; • warunek odbioru jakości prac: próba szczelności zgodnie z zapisami WT2021; • niezbędne prace towarzyszące i odtworzeniowe, wynikające z posiadanej dokumentacji technicznej.
9.	Modernizacja instalacji wentylacji mechanicznej i/lub chłodzenia	<p>Na podstawie opracowanej dokumentacji technicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymiana źródeł światła na źródła wysokowydajne; • wymiana opraw oświetleniowych; • wymiana i montaż tablic rozdzielczych;
10.	Modernizacja instalacji oświetlenia	

Załącznik nr 1 do Programu priorytetowego: Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych
Część 3) Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych

	<ul style="list-style-type: none"> zastosowanie i montaż układów automatyki sterowniczej, w tym zastosowanie systemów zarządzania energią; przełożenie (wymiana) instalacji elektrycznej, gdy jest to uzasadnione i wynika z właściwej dokumentacji technicznej; <p>Roboty mogą obejmować kompleksową modernizację oświetlenia wewnętrznego lub/i oświetlenia zewnętrznego, w tym zmianę rozmieszczenia i ilości punktów świetlnych z zastosowaniem dobranej automatyki, prowadzącą do optymalizacji zużycia energii elektrycznej i bezobsługowej regulacji. Modernizacja oświetlenia nie może być jedynym elementem prac termomodernizacyjnych i instalacyjnych.</p>
11.	<p>System BMS/EMS</p> <p>Na podstawie opracowanej dokumentacji technicznej.</p>
12.	<p>Instalacja pomp ciepła</p> <p>Zakup/montaż pompy ciepła wraz z osprzętem - na podstawie opracowanej dokumentacji technicznej. Kwalifikowane do dofinansowania pompy ciepła powietrze/woda, powietrze/powietrze i gruntowe pompy ciepła (również w zestawie) muszą być wpisane na listę ZUM¹⁾.</p> <p>¹⁾ Lista ZUM to pomoc dla wnioskodawców w wyborze urządzeń i materiałów kwalifikujących się do dofinansowania, których jakością jest zweryfikowana przez ekspertów Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego. https://lista-zum.ios.edu.pl/</p>
13.	<p>Instalacja kolektorów słonecznych</p> <p>Na podstawie opracowanej dokumentacji technicznej. Kolektory słoneczne powinny posiadać certyfikat zgodności z normą PN-EN 12975-1 wraz ze sprawozdaniem z badań zgodnie z normą PN-EN 12975-2 lub PN-EN ISO 9806 lub posiadać znak jakości "Solar Keymark". Certyfikaty powinny zostać nadane przez akredytowaną jednostkę certyfikującą, a ich data nie może być wcześniejsza niż 5 lat licząc od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.</p>
14.	<p>Instalacja PV</p> <p>Na podstawie opracowanej dokumentacji technicznej. Instalacja PV - pod warunkiem zbilansowania zapotrzebowania na energię elektryczną związaną z oświetleniem wbudowanym (w tym dopuszcza się oświetlenie zewnętrzne terenu) oraz obsługę systemów technicznych budynku - energia elektryczna pomocnicza, c.o. i c.w.u. Dopuszcza się rozbudowę istniejących instalacji pod warunkami opisanymi powyżej i nie zakłócenia trwałości instalacji istniejącej, o ile zachowanie trwałości dla tej instalacji było wymagane.</p>
15.	<p>Magazyny energii</p> <p>Na podstawie opracowanej dokumentacji technicznej. Pod warunkiem realizacji jednocześnie instalacji PV lub posiadania instalacji PV.</p>
<p>Koszty kwalifikowane związane ze zwiększeniem odporności na zmiany klimatyczne oraz infrastrukturą związaną z dostępnością nie mogą przekroczyć 10% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.</p>	
16.	<p>Zwiększenie odporności na zmiany klimatyczne</p> <p>Rozwiązania przyczyniające się do zwiększenia powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany) w tym zagospodarowanie wód opadowych itp.</p>
17.	<p>Infrastruktura związana z dostępnością</p> <p>Np. prace związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym dostępu do budynku (wykonanie pochylni, podjazdu lub zainstalowanie urządzeń technicznych, zapewniających osobom niepełnosprawnym dostęp do budynku i na kondygnacje z pomieszczeniami użytkowymi, w tym montaż nowych wind energooszczędnych itp.);</p>

3. Warunki dotyczące podpisania/rozliczenia Umowy z Beneficjentem Końcowym

3.1 Na etapie składania wniosku o dofinansowanie:

- **PRZEGLĄD ENERGETYCZNY przed modernizacją** sporządzony przez osobę wpisaną do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej (<https://rejestrcheb.mrit.gov.pl/rejestr-uprawnionych>) – na podstawie opracowanego wzoru będącego załącznikiem do Wytycznych Technicznych;
- dokument potwierdzający prawo własności;
- inne - jeśli dotyczy, np.: audyt energetyczny, niezbędna dokumentacja budowlana/techniczna, Świadectwo Charakterystyki Energetycznej (SCHE);

3.2 Na etapie rozliczenia przedsięwzięcia:

- **PRZEGLĄD ENERGETYCZNY po modernizacji** sporządzony przez osobę wpisaną do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej (<https://rejestrcheb.mrit.gov.pl/rejestr-uprawnionych>) na podstawie opracowanego wzoru będącego załącznikiem do Wytycznych Technicznych – potwierdzający realizację zakresu rzeczowego i uzyskanie efektów energetycznych i ekologicznych zgodnie z Umową z Beneficjentem Końcowym;
- protokoły odbioru końcowego robót związanych z realizacją przedsięwzięcia i przekazania obiektu do użytkowania – kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem;
- ostateczna decyzja o pozwoleniu na użytkowanie (jeśli dotyczy) albo zgłoszenie o zakończeniu budowy wraz z oświadczeniem inwestora, że właściwy organ nadzoru budowlanego nie wniósł zastrzeżeń;
- inne - jeśli dotyczy, np. świadectwo charakterystyki energetycznej sporządzone zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, wykonane przez osobę do tego uprawnioną po modernizacji budynku Ochotniczej Straży Pożarnej – o ile było sporządzane i stanowiło koszt kwalifikowany przedsięwzięcia;

4. Załącznik

Wzór opracowany przez NFOŚiGW - **PRZEGLĄD ENERGETYCZNY Przedsięwzięcia przed modernizacją/po modernizacji** - załącznik do Wytycznych Technicznych - Załącznik nr 1 do Programu priorytetowego: Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 3) Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych

PRZEGLĄD ENERGETYCZNY Przedsięwzięcia przed modernizacją/po modernizacji*
Załącznik do Wytycznych Technicznych - Załącznik nr 1 do Programu priorytetowego: Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych
Część 3) Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych

*Instrukcja wypełniania: wypełniaj tylko pola białe, pola szare i/lub kolorowe zawierają pola wyboru lub formuły przeliczeniowe.
 * niepotrzebne skreślić*

I. Dane o Przedsięwzięciu:

Nazwa przedsięwzięcia:

Wnioskodawca/Beneficjent Końcowy:

Nr wniosku o dofinansowanie/Umowy(jeśli dotyczy):

Autor PRZEGLĄDU ENERGETYCZNEGO:

Czy autor PRZEGLĄDU ENERGETYCZNEGO posiada niezbędne kwalifikacje i uprawnienia do oceny energetycznej budynków (potwierdzone wpisem do Rejestru osób uprawnionych do sporządzania Świadectw Charakterystyki Energetycznej (SCE)):

Nr wpisu do Wykazu osób uprawnionych do sporządzania SCE (<https://rejestrcheb.mrit.gov.pl>):

II. Lista budynków podlegających termomodernizacji:

LP:	Nazwa i adres budynków:	Powierzchnia użytkowa:
1		m2
2		m2
3		m2
Razem:		0,0 m2

III. Podsumowanie zakresu rzeczowego:

Nazwa wskaźnika:	Jednostka	Wartość docelowa:	Rok osiągnięcia:
Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej:	[m2]	0,0 m2	
Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków:	[szt.]	0 szt.	
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE:	[kWp]	0,0 kWp	
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych OZE:	[kW]	0,0 kW	
Liczba zmodernizowanych indywidualnych źródeł ciepła (jeśli dotyczy):	[szt.]	0 szt.	
Pojemność magazynów energii elektrycznej (jeśli dotyczy):	[MWh]	0,0 MWh	

IV. Podsumowanie efektów energetycznych i ekologicznych:

Nzwa wskaźnika:	Jednostka	Wartość docelowa:	Rok osiągnięcia:
Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej:	[MWh/rok]	0,0 MWh/rok	
Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej:	[MWh/rok]	0,0 MWh/rok	
Roczne zmniejszenie zużycia energii końcowej:	[MWh/rok]	0,0 MWh/rok	
Roczne zmniejszenie zużycia nieodnawialnej energii pierwotnej:	[MWh/rok]	0,0 MWh/rok	
Procent redukcji rocznego zmniejszenia zapotrzebowania na energię pierwotną:	[%]	-	
Szacowana redukcja emisji gazów cieplarnianych:	[MgCO2/rok]	0,0 MgCO2/rok	

UWAGI/Komentarze:

Podpis autora/data opracowania:

Podpis wnioskodawcy/Beneficjenta/data:

Podpis WFOŚiGW (jeśli dotyczy)/data:

B-01 KARTA BUDYNKOWA - PODSUMOWANIE PRZEGLĄDU ENERGETYCZNEGO BUDYNKU

Instrukcja wypełniania: wypełniaj tylko pola białe, pola szare i/lub kolorowe zawierają pola wyboru lub formuły przeliczeniowe. Dane prosimy wypełnić na podstawie audytów energetycznych będących podstawą pozytywnej oceny w ramach wcześniejszych nadzórów z uwzględnieniem tam przyjętej metodologii.

Tabela I. Budynek 1 - Dane podstawowe.

Nazwa i adres budynku dla którego przewidziana jest modernizacja energetyczna budynku:		Podaj nr SCHE z Centralnego rejestru charakterystyki energetycznej (https://rejestrcheb.mrit.gov.pl):		SCHE jest ważne do:
Czy ww. budynek posiada aktualne Świadectwo Charakterystyki Energetycznej (SCHE) wystawione w Centralnym rejestrze charakterystyki budynków?				
Wniosekodawca:				
Rok (orientacyjnie) powstania budynku/oddania do użytkowania:	Powierzchnia użytkowa (m ²):	m ²	Powierzchnia pomieszczeń o reg. temp. - dane z audytu (A1) (m ²):	m ²
Czy budynek jest zabytkowy?	Rodzaj ochrony konserwatorskiej (jeśli dotyczy):			
Powierzchnia na której prowadzona jest działalność gospodarcza (m ²)/% powierzchni na której prowadzona jest działalność gospodarcza (%):	Inne istotne informacje o budynku:			

Tabela II. Bilans Energii Budynku przed i po modernizacji.

nośnik energii:	Roczne zapotrzebowanie na energię końcową, pierwotną oraz emisję CO ₂ - na podstawie dokumentacji obliczeń charakterystyki energetycznej budynku przed modernizacją:						Roczne zapotrzebowanie na energię końcową, pierwotną oraz emisję CO ₂ - na podstawie dokumentacji obliczeń charakterystyki energetycznej budynku po modernizacji:						
	ogrzewanie i wentylacja [kWh/rok]	ciepła woda użytkowa [kWh/rok]	chłodzenie [kWh/rok]	oświetlenie [kWh/rok]	energia pomocnicza [kWh/rok]	RAZEM: [kWh/rok]	ogrzewanie i wentylacja [kWh/rok]	ciepła woda użytkowa [kWh/rok]	chłodzenie [kWh/rok]	oświetlenie [kWh/rok]	energia pomocnicza [kWh/rok]	RAZEM: [kWh/rok]	
olej opałowy:						0,0						0,0	
gaz ziemny:						0,0						0,0	
gaz płynny:						0,0						0,0	
węgiel kamienny:						0,0						0,0	
biomasę:						0,0						0,0	
Inne (wpisz jakie):						0,0						0,0	
ciepło słoneczne:						0,0						0,0	
zapotrzebowanie na energię elektryczną:						0,0						0,0	
w tym: produkcja e.o. z PV*:						0,0						0,0	
<i>* co do zasady, produkcja energii elektrycznej z PV musi być zbilansowana potrzebami budynku na energię elektryczną na ogrzewanie, wentylację, c.w.u., oświetlenie, energię elektryczną pomocniczą czy chłodzenie (jeśli dotyczy).</i>													
Roczne zapotrzebowanie na energię końcową ciepłą [kWh/(rok)]						0,0	Roczne zapotrzebowanie na energię końcową ciepłą [kWh/(rok)]						0,0
Roczne zapotrzebowanie na energię elektryczną [kWh/(rok)]						0,0	Roczne zapotrzebowanie na energię elektryczną [kWh/(rok)]						0,0
w tym produkcja energii elektrycznej z OZE:						0,0	w tym produkcja energii elektrycznej z OZE:						0,0
Roczne zapotrzebowanie na energię końcową [kWh/(rok)]						0,0	Roczne zapotrzebowanie na energię końcową [kWh/(rok)]						0,0
Roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną [kWh/(rok)]						0,0	Roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną [kWh/(rok)]						0,0
Roczna emisja CO ₂ [MgCO ₂ /rok]						0,0	Roczna emisja CO ₂ [MgCO ₂ /rok]						0,0
Podsumowanie efektów energetycznych i ekologicznych dla budynku:													
Roczne zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą:						0,0 kWh/rok	Roczne zmniejszenie zapotrzebowania na energię końcową:						0,0 kWh/rok
Roczne zmniejszenie zapotrzebowania na energię elektryczną:						0,0 kWh/rok	Roczne zmniejszenie zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną:						0,0 kWh/rok
Roczna, spożywana produkcja energii elektrycznej z OZE:						0,0 kWh/rok	Roczna redukcja emisji CO ₂ :						0,0 MgCO ₂ /rok

Tabela III. Realizowany zakres rzeczowy wynikający z audytu energetycznego.

LP	Rodzaj możliwych do realizacji usprawnień:	Przed modernizacją:		Po modernizacji:		
		krótki opis stanu przed modernizacją:	czy usprawnienie realizowane w ramach projektu?	krótki opis zastosowanych rozwiązań materiałowych:	Przedmiar prac planowanych do realizacji (m ²):	Standard po modernizacji:
1	Prace dociepleniowe ścian zewnętrznych, fundamentowych, itp:					
2	Prace dociepleniowe posadzek na gruncie/stropów nad nieogrzewanymi piwnicami:					
3	Prace dociepleniowe związane z dociepleniem dachów, stropodachów:					
4	Wymiana stolarki okiennej/okien dachowych/fasad szklanych:					
5	Wymiana stolarki drzwiowej i bram garażowych:					
6	Modernizacja/wymiana/montaż głównego źródła ciepła/wymlennikowni w budynku:					
7	Modernizacja instalacji c.o. (wymiana płonów, grzejników, termostaty, itp.):					
8	Modernizacja instalacji c.w.u. (wymiana instalacji, optymalizacja pracy itp.):					
9	Modernizacja instalacji wentylacji mechanicznej i/lub chłodzenia:					
10	Modernizacja instalacji oświetlenia:					
11	System BMS:					
12	Instalacja pomp ciepła:				Podaj moc pomp ciepła (kW):	
13	Instalacja kolektorów słonecznych:				Podaj pow. kolektorów (m ²):	
14	Instalacja PV, itp:				Podaj moc instalacji PV (kW):	
15	Magazynu energii:				Podaj pojemność magazynu energii (MWh):	
16	Zwiększenie odporności na zmiany klimatyczne - rozwiązania przyczyniające się do zwiększenia powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany), zagospodarowanie wód opadowych itp.:					
17	Infrastruktura związana z dostępnością:					

Uwagi/Komentarze/Inne prace uwzględniane i/uwzględnione w projekcie z pracami technicznymi/realizacja, niezbędne do zrealizowania wskazanych przedsięwzięć:

Dane:
Podpis: